

Tuhkimo

Musiikkisadun säveltäminen Tuhkimon
tarinaan

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Musikin koulutusohjelma
Instrumenttiopetus
Opinnäytetyö
Syksy 2015
Joel Hulkkonen

Lahden ammattikorkeakoulu
Koulutusohjelma

HULKKONEN, JOEL:

Tuhkimo
Musiikkisadun säveltäminen
Tuhkimon tarinaan

Instrumenttipedagogin suuntautumisvaihtoehdon opinnäytetyö, 30 sivua, 5
liitesivua

Syksy 2015

TIIVISTELMÄ

Tämä taiteellis-toiminnallinen opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta: taiteellisesta, joka käsittää Tuhkimo-musiikkisadun säveltämisen ja esittämisen, sekä kirjallisesta, jossa kerron sadun historiasta ja säveltämisen prosessista. Sävellysprosessin pohjana toimivat nuottiesimerkit musiikkisadun kappaleista.

Tuhkimo-musiikkisadun säveltäminen alkoi syksyllä 2014, ja se esitettiin Lahden ammattikorkeakoulun Musiikki- ja draamainstituutissa syksyllä 2015. Teos on sävelletty viidelle soittajalle, ja siinä on mukana kertoja. Esityksen kokonaiskesto on noin 25 minuuttia.

Kirjallisessa osuudessa kerron Tuhkimo-sadun historiasta ja saduista yleensä. Vertailen eri aikakausien versioita sadusta toisiinsa. Kirjoitan myös sävellysprosessista ja omasta suhteestani säveltämiseen.

Avainsanat: säveltäminen, musiikkisatu, Tuhkimo, Pekka ja susi, sävellysprosessi

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in music

HULKKONEN, JOEL:

Cinderella
Composing of a musical tale to the
story of Cinderella

Bachelor's Thesis in instrument pedagogy, 30 pages, 5 pages of
appendices

Autumn 2015

ABSTRACT

This bachelor's thesis is composed of two parts: an artistic part which covers the composing and the performance of Cinderella musical tale and a functional part where I cover the history behind the story and the process of composing. For reference I have pictures from the pieces I have composed.

The composing of the Cinderella musical tale began in the autumn of 2014 and it was performed in the Institute of Music and Drama in Lahti University of Applied Sciences in the autumn of 2015. The musical tale is composed for five musicians and it includes a narrator. The duration of the performance is about 25 minutes.

In the functional part I cover the history of Cinderella and the history of fairy tales in general. I compare different versions of the story with each other. I also write about the process behind composing and about my own relation to composing.

Key words: composing, musical tale, Cinderella, Peter and the Wolf, the process of composing

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	SATUJEN MATKASSA	3
2.1	Yleistä historiaa saduista	3
2.2	Tunnetuimmat Tuhkimo-sadut	4
2.2.1	Rhodopsis	4
2.2.2	Yi Ham	4
2.2.3	La gatta cenerentola	5
2.2.4	Cendrillon	6
2.2.5	Aschenputtel	7
2.3	Kansansatujen Tuhkimo	8
2.3.1	Satujen luokittelu	9
2.4	Satujen yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia	10
3	SÄVELTÄMISESTÄ	12
3.1	Miksi sävellän?	12
3.2	Säveltämisen työkaluja	12
3.3	Tarinan valitseminen	13
4	SÄVELLYSPROSESSI	15
4.1	Kappaleiden esittely	15
4.1.1	Alkusoitto	15
4.1.2	Tuhkimo ja äitipuoli	17
4.1.3	Äitipuoli komentaa Tuhkimoa	18
4.1.4	Sisarpuolet	18
4.1.5	Satakieli	19
4.1.6	Tanssiaisiin valmistautuminen	20
4.1.7	Tuhkimo jää yksin	21
4.1.8	Haltijakummi	22
4.1.9	Matkalla tanssiaisiin	23
4.1.10	Valssi	23
4.1.11	Loppusoitto	24
5	LOPUKSI	26
5.1	Ohjelmamusiikkia vai ei?	26
5.2	Pohdintaa prosessista	26

LÄHTEET

29

LIITTEET

31

1 JOHDANTO

Tuhkimo-musiikkisatu on tähänastisen säveltäjänurani laajamittaisin ja merkittävin teos. Se on suunnattu lapsille, sävelletty kamariyhtyeelle ja siinä on mukana kertoja. Ajatus musiikin säveltämisestä opinnäytetyönä syntyi hyvin varhaisessa vaiheessa opintojani Lahden ammattikorkeakoulussa, samalla kun minua alkoi kiinnostaa säveltäminen. Opiskelin säveltämistä koulumme teorianopettajan johdolla yhden lukukauden ajan, mutta säveltäminen oli niin kiehtovaa toimintaa, että sitä tuli harjoitettua yksinäänkin monia kymmeniä tunteja omia kappaleita säveltäessä.

Musiikkisadun tekstiksi ja inspiraation lähteeksi valitsin Charles Perrault'n version Tuhkimosta. Tuhkimo on yli tuhat vuotta vanha satu, ja sen juuret ovat Aasiassa nykyisen Kiinan sekä Vietnamin alueella. Tuhkimo on eräs maailman tunnetuimmista saduista, ja se on levinnyt ympäri maailman. Euroopassa sen suosiota on kasvattanut eri aikoina kirjoitetut versiot, jotka ovat levinneet kansan keskuuteen. Lukemattomia erilaisia versioita sadusta on kerätty kansansatujen keruun aikoihin 1800-luvulla. Tuhkimo on ollut myös suomalaisten kansansatujen sankarittarena niin lännessä kuin idässäkin.

Minulle oli pitkään selvää, mitä haluan opinnäytetyöltäni, mutta oikean aiheen ja sisällön valinta oli hankalaa. Mietin pitkään erilaisia säveltämiseen liittyviä aiheita, huilunsoiton alkeismateriaalia, duettoja, kunnes mieleeni juolahti ajatus musiikkisadun säveltämisestä. Tunsin ennestään Prokofjevin säveltämän Pekka ja susi -musiikkisadun, ja sen käyttäminen sävellykseni esikuvana tuntui luonnolliselta valinnalta. Sävellysprosessi alkoi syksyllä 2014 ja kesti noin vuoden.

Tässä opinnäytetyössä esittelen siis säveltämäni musiikkisadun, joka pohjautuu Tuhkimo-satuun, ja jonka käsikirjoitus on mukana liitteenä. Musiikki on sävelletty täydentämään satua. Musiikin avulla pyrin vahvistamaan erilaisia tunnetiloja, joita sadussa esiintyy, sekä kuvailemaan sadun tapahtumia. Kerron opinnäytetyössä myös omasta

suhteestani säveltämiseen sekä perehdyn yleisesti satujen historiaan sekä Tuhkimon historiaan.

2 SATUJEN MATKASSA

Tässä luvussa perehdyn yleisesti satujen historiaan sekä Tuhkimon historiaan. Kerron tunnetuimmista Tuhkimo-saduista sekä lopuksi vertailen niitä toisiinsa.

2.1 Yleistä historiaa saduista

Mikkola, Koskela, Haapamäki-Niemi, Julin, Kauppinen, Nuolijärvi ja Valkonen (2004) kertovat, että sadut ovat melko lyhyitä, juoneltaan selkeitä mielikuvituksellisia tarinoita, jotka kuvaavat ihmisten elämään ja erityisesti kasvamiseen liittyviä vaikeuksia. Tapahtumien tarkkaa aikaa ja paikkaa ei yleensä kerrota tarkasti, vaan tärkeintä on päähenkilöiden elämäntilanne. Joitain yleisiä satujen teemoja ovat lähteminen, matka, päähenkilössä tapahtuva muutos ja heikomman taistelu vahvempaa vastaan. Satujen maailmassa vastakohtaisuudet ovat jyrkkiä. Tavallisinta on hyvän ja pahan taistelu, joka päättyy hyvän voittoon. Satujen henkilöt eivät ole tavallisia yksilöitä, vaan he voivat hahmossaan symboloida jotakin ihmisen ominaisuutta.

Mikkolan ym. (2004) mukaan saduissa on tiettyjä teemoja, jotka toistuvat riippumatta sadusta. Teemoja voivat olla lähteminen, matka, muodonmuutos, jonkin asian toistuminen kolmesti, heikomman taistelu vahvempaa pahaa vastaan sekä oudon henkilön paljastuminen tutuksi. Havainnollisen juonen takana on usein perheenjäsenten suhteisiin liittyvä asetelma. Kyse voi olla esimerkiksi sisarkateudesta, tyttären kilpailusta äidin kanssa tai pojan vihasta isäänsä kohtaan.

Mikkola ym. (2004) kertovat, että valtaosa kuuluisista saduista perustuu ikivanhaan kansainväliseen perinteeseen. Perinne on voinut olla kirjoitettua tai suullista. Grimmin veljekset ovat 1800-luvulla keränneet kuulemiaan kansansatuja yhteen ja kirjoittaneet niiden pohjalta omat versionsa.

Faabelit ovat Mikkolan ym. (2004) mukaan satujen kaltaisia tarinoita, jotka

voivat olla runomuotoisia tai suorasanaisia lyhyitä kertomuksia. Niitä tunnetaan jo muinaisegyptiläisestä ja -intialaisesta kirjallisuudesta. Faabelit ovat vertauskuvallisia tarinoita, jotka pyrkivät havainnollistamaan jotakin elämänviisautta usein eläinhahmojen kautta. Tunnetuimpia faabelien tekijöitä on kreikkalainen Aisopos, joka eli 500-luvulla eKr. (Mikkola, Koskela, Haapamäki-Niemi, Julin, Kauppinen, Nuolijärvi ja Valkonen 2004, 251.)

2.2 Tunnetuimmat Tuhkimo-sadut

Seuraavaksi

2.2.1 Rhodopsis

Hansenin (2002) mukaan vanhimmat versiot Tuhkimo-sadusta juontavat juurensa antiikin Kreikkaan, missä kreikkalainen historioitsija Strabon on kirjoittanut tarinan kreikkalaisesta Rhodopsis-neidosta, joka eli Egyptissä. Kotka varastaa Rhodopsiksen sandaalin ja kuljettaa sen Memphisiin kuninkaan luo. Kuningas ihastuu sandaaliin ja käskee miestensä etsiä jalkineen omistajan. Neito löydetään lopulta Naukratoksen kaupungista, ja hänet viedään kuninkaan tykö. Kuningas ottaa Rhodopsiksen vaimokseen.

Satujentutkijat eivät ole kuitenkaan hyväksyneet Rhodopsista Tuhkimon kantaäidiksi. Strabonin kertomus on lyhyt ja tiettyyn paikkaan sidottu tarina eikä monitapahtumainen ihmesatu. Ainut yhteys Tuhkimo-satuun on kertomuksen lopussa oleva kenkätesti. Kertomuksesta puuttuu myös perhetilanteeseen kytkeytyvä tunnestruktuuri. (Apo 2011, 89–90.)

2.2.2 Yi Ham

Vanhin kirjallinen versio, jossa Tuhkimo esitetään kokonaisuudessaan, on kirjoitettu kiinaksi 800-luvulla, ja sen on kirjoittanut Tuan Ch'eng-shih'n (k. 863) (Ting 1974, 8). Ainutlaatuisen pienikokoinen jalka poikkeuksellisen hyveellisyyden, hienostuneisuuden ja kauneuden merkinä sekä

kallisarvoisesta materiaalista valmistettu tohveli viittaavat itämaiseen, mutta eivät välttämättä kiinalaiseen alkuperään (Bettelheim 1975, 284).

Tatar (1999) kertoo, että tarinan sankaritar Yi Ham kuuluu luolissa asuvaan kansaan. Tyttö menettää ensin äitinsä ja sitten isänsä. Isän toinen vaimo kohtelee tyttöä kaltoin. Noutaessaan vettä tyttö saa kiinni punaisen kalan. Tyttö ruokkii kalaa tämän kasvaessa niin isoksi, että se nousee puoliksi maalle häntä tervehtimään. Katala äitipuoli surmaa kalan ja kätkee sen luut tunkion alle. Yi Ham on tästä surullinen ja pakenee ulos. Silloin taivaasta laskeutuu pitkätukkainen resuisiin vaatteisiin pukeutunut mies. Mies neuvoo tyttöä keräämään luut talteen ja kätkemään ne omaan huoneeseensa. Jos tyttö tarvitsisi koskaan mitään, hänen täytyisi vain pyytää sitä luilta.

Luolajuhlan aikaan äitipuoli lähtee oman tyttärensä kanssa juhlimaan. Yi Ham tulee juhlapaikalle myöhemmin hienoissa vaatteissa ja kultaisissa kengissä, mutta joutuu pakenemaan, koska hänen sisarpuolensa epäilee tytön olevan Yi Ham. Yi Ham säntää tiehensä niin vauhdikkaasti, että hän pudottaa toisen kenkensä.

Kenkä löydetään ja se päätyy lopulta kuninkaan käsiin. Hallitsija ihailee kaunista kenkää, sen keveyttä ja sen pienuutta. Kuningas ryhtyy etsimään kultakengän omistajaa. Lopulta hän tulee Yi Hamin kotiin. Kenkä sopii tämän jalkaan, ja kuningas ottaa Yi Hamin päävaimokseen. Äitipuoli saa tyttärineen surmansa lentävien kivien murskatessa heidät. (Apo 2011, 90–91.)

2.2.3 La gatta cenerentola

Guaranin (1994) mukaan ensimmäinen eurooppalainen Tuhkimo-satu ilmestyi Napolissa 1634. Se sisältyi Giambattista Basilen (1575–1632) kuuluisaan teokseen *Il Pentamerone*. Kyseessä on ensimmäinen eurooppalainen kokoelma, jonka kaikki kertomukset ovat satuja. Basile antoi Tuhkimo-sadulle nimen *La gatta cenerentola*. ”Tuhkakissa” viittaa kertomuksen sankarittareen. Tuhkakissalla on ilkeä äitipuoli ja tämän

tyttäret, jotka ovat passittaneet hänet keittiöön ja uunin viereen. Hän saa apua haltijattarelta, jonka lahjoittamaa taatelipalmua hän hoitaa hellästi. Kun Tuhkakissa haluaa osallistua juhliin, taatelipuu antaa hänelle upeat vaatteet, vaunut ja saattueen. Asuun kuuluvat myös päällyskengät, chianielli. Tuhkakissa pudottaa kengän lähtiessään juhlista, ja kuninkaan etsiessä kengän omistajaa, se singahtaa jo matkan päästä Tuhkakissan jalkaan. (Apo 2011, 92–94.)

2.2.4 Cendrillon

Tunnetuin versio Tuhkimosta lienee ranskalaisen Charles Perrault'n (1628–1703) kirjoittama satu. Sadun suosioon vaikuttavat paljolti Disneyn vuonna 1950 valmistunut animaatio ja vuonna 2015 valmistunut elokuva. Perrault'n version sadusta olen itsekin kuullut lapsuudessa. Tuhkimo-sadun muut versiot tulivat tietooni vasta tätä opinnäytetyötä tehdessä.

Magnienin (2006) mukaan Perrault'n satu *Cendrillon ou la petite pantoufle de verre* sisältyy seitsemän muun sadun ohella kokoelmaan *Histoires ou Contes du temps passé (Hanhiemon satuja)*. Perrault julkaisi teoksen 1697 poikansa nimissä. (Apo 2011, 94.) Sadussa Cendrillon, Tuhkimo, asuu yhdessä isänsä, äitipuolensa ja tämän tyttärien kanssa. Tuhkimo nukkuu ullakolla, rähjäisellä olkipatjalla. Sisarpuolten huoneissa on parkettilattiat ja viimeisintä muotia olevat vaatteet. Magnien (2006) kertoo ylellisyyden huipun olevan kuitenkin suuri peili, josta tytöt näkivät siinä itsensä päästä varpaisiin (Apo 2011, 94). On mahdollista, että ollessaan töissä ranskalaisen ministerin alaisuudessa, Perrault'lla oli töidensä ohella mahdollisuus tarkkailla ylhäisiä naisia, heidän pukujaan, kampauksiaan ja meikkiään. Hänellä saattoi siis olla tietämystä siitä, kuinka tärkeä väline peili oli tanssiaisiin valmistautuville neidoille. (Apo 2005, 153–155.)

Sisarpuolten lähtiessä tanssiaisiin Tuhkimo jää murheellisena yksin kotiin. Tuhkimo saa apua haltijatarkummilta, joka loihtii Tuhkimon ryysyt kulta- ja hopeakankaiseksi leningiksi. Jalkoihin hän saa lasiset kengät. Vaunut hän taikoo kurpitsasta ja hevoset hiiristä, lakeijat sisiliskoista ja ajomiehen

pulleasta rotasta. Tanssiaisissa Tuhkimo tapaa prinssin, jonka kanssa hän tanssii koko illan. Tuhkimon täytyy kuitenkin lähteä pois ennen keskiyötä, koska haltijatarkummin taian vaikutus loppuu tällöin. Lähtiessään Tuhkimo pudottaa toisen kenkensä, jonka prinssi ottaa talteen. Prinssi lähtee seuraavana päivänä etsimään tyttöä, jolle kenkä sopii. Hän saapuu Tuhkimon taloon ja sovittaa kenkää tämän jalkaan. Kenkä sopii ja prinssi ottaa Tuhkimon puolisoikseen. (Perrault 1999, 56–66.)

Perrault'n sadussa esiintyvä lasikenkä on luultavasti hänen keksintönsä. Bluchen (1986) mukaan Perrault työympäristöön kuuluivat lasi ja peilit hänen pitkän työuransa aikana. Perrault'n esimies, ministeri Colbert edisti Ranskan taideteollisuutta voimaperäisesti merkantilismin hengessä. Vuonna 1664 perustettiin peili-, kristalli- ja lasimanufaktuuri. Ranskan oli tarkoitus syrjäyttää Venetsia ja Murano ylellisten lasituotteiden valmistajana. Ranskalaisten upeimpana taidonnäytteenä toimi Versailles'n palatsi ja etenkin vuosina 1678–1684 rakennettu peilisali. (Apo 2011, 97.)

2.2.5 Aschenputtel

Grimmin veljesten *Aschenputtel*-Tuhkimo julkaistiin 1812 kokoelmassa *Kinder- und Hausmärchen (Lasten- ja kotisatuja)* (Apo 2011, 98). Sadussa Tuhkimo elää isänsä, äitipuolensa ja tämän tyttäriensä kanssa, kuten Basilen ja Perrault'n saduissa. Äitipuoli ja sisaret kiusaavat Tuhkimoa teettämällä tällä mahdottomalta tuntuvia tehtäviä. Esimerkiksi he heittävät herneitä tuhkaan onnettoman tytön poimittavaksi. Kun isä lähtee markkinoille, Tuhkimo ei pyydä lahjaksi hienoja vaatteita tai koruja, kuten hänen sisarpuolensa, vaan ”ensimmäisen oksan, joka koskettaa hänen hattuaan”. Tuhkimo istuttaa oksan äitinsä haudalle ja siitä kasvaa suuri pähkinäpuu. Tuhkimo saa puussa asuvalta linnulta vaatteet kolmena iltana tanssiaisia varten. Tanssiaiset kestävät kolme iltana ja Tuhkimo pakenee niistä jokaisena, mutta kolmantena iltana prinssi on levityttänyt portaille pikeä, johon Tuhkimon puhtaasta kullasta tehty kenkä jää kiinni. Seuraavana päivänä prinssi saapuu Tuhkimon taloon ja sovituttaa kenkää kaikilla tyttärillä. Sisarpuolet joutuvat leikkaamaan varpaansa tai

kantapäätänsä irti mahduttaakseen jalkansa kenkään. Prinssi onkin jo vuorollaan lähdössä sisarpuolten kanssa pois, kunnes lintu laulaa ja paljastaa näiden tekemän huijauksen. Prinssi palaa vielä taloon ja huomaa kengän sopivan täydellisesti Tuhkimon jalkaan. Prinssi ja Tuhkimo menevät naimisiin, ja linnut puhkovat sisarpuolten silmät rangaistuksena näiden teoista. (Jänicke & Suominen 1999, 43–51.)

2.3 Kansansatujen Tuhkimo

Marian R. Cox (1860–1916) on julkaissut laajan tutkimuksen *Cinderella; Three hundred and forty-five variants*, joka käsittää 345 erilaista Tuhkimo-satua. Sadut hän on jakanut kolmeen suureen ryhmään. Ensimmäinen ryhmä käsittää sadut, joissa ominaispiirteenä on kaltoin kohdeltu sankaritar ja kenkätesti, jolla hänet tunnistetaan lopussa. Coxin toisessa pääryhmässä ominaispiirteinä ovat isä, joka haluaa mennä Tuhkimon kanssa naimisiin ja Tuhkimon pakeneminen isän luota. Kolmanteen pääryhmään kuuluvissa saduissa on kuningas Learin tuomio: kuningas vaatii Tuhkimolta rakkaudentunnustusta ja tähän tyytymättömänä karkottaa hänet. (Cox 1893, XXV.)

Coxin tutkimuksessa luetellut Tuhkimo-sadut ajoittuvat aikavälille 1544–1892. Ne on kerätty suurimmaksi osaksi eurooppalaisten kirjailijoiden teoksista, mutta muutamia versioita on myös aasialaisilta, afrikkalaisilta ja amerikkalaisilta kirjailijoilta. (Cox 1893, XXVII–XXXI.) Nämä seikat huomioon ottaen voidaan olettaa, että Tuhkimo on levinnyt myös suullisesti ihmisten keskuudessa painetun tekstin ohella.

Suomesta ja Karjalasta on kerätty kansansatuja 1800-luvulla, ja suurin osa näistä on peräisin 1880- ja 1890-luvuilta (Apo 2011, 100). Tällöin kerätyihin on ehtinyt vaikuttaa Eero Salmelaisen (1830–1867) vuonna 1852 ilmestynyt suosittu kokoelma *Suomen kansan satuja ja tarinoita*. Teos sisältää kolme versiota Tuhkimo-sadusta (Salmelainen 1982, 59–77).

Kansankertojat kuvaavat ihmeellisiä tapahtumia, eivät ihmeellisiä esineitä. Tuhkimon tanssiaisjalkine on yksinkertaisesti kenkä tai tofli. Näiden lisäksi

häneltä voi jäädä juhlapaikalle myös korvarengas ja sormus. (Apo 2011, 101.) Voipion mukaan (2010) kansansadut ovat myös rakenteeltaan ja tapahtumiltaan tavanomaisia. Niiden henkilöt ovat pikemminkin tyypejä kuin persoonia, ja ne sijoittuvat yleensä omaan myyttiseen maailmaansa. On myös mahdollista, että satu sijoittuu esimerkiksi Suomen maisemiin, kuten Topelius kirjoittaa: ”Olipa kerran lappalaisukko ja lappalaisakka. He asuivat kaukana Lapissa, Aimio-nimisellä seudulla, lähellä Tenojokea.” Vaikka satu sijoittuukin olemassa olevaan maailmaan, myyttinen sävy tai elementti tekee tuosta maailmasta erilaisen kuin arkimaailmasta: ”Vuoren kuninkaan ympärillä istui miljoonittain peikkoja ja tonttuja - -.” (Voipio 2010, 12–13.)

2.3.1 Satujen luokittelu

Suomalainen Antti Aarne (1867–1925) on kehittänyt luokitusjärjestelmän saduille. Hän julkaisi sen vuonna 1910 nimellä *Verzeichnis der Märchentypen*. Vuonna 1961 Stith Thompson teki uudistuksen kyseiseen luokitukseen. Sadut on jaettu yhdeksään eri luokkaan, joista Tuhkimo-sadut kuuluvat luokkaan ihmesadut AT 300–749, jonka alla luokkaan yliluonnolliset auttajat AT 500–559. Aarne-Thompson luokituksen mukaan Tuhkimo-sadut voidaan jakaa kahteen eri luokkaan AT 510A ja AT 510B. Luokan AT 510A saduissa merkitsevänä tekijänä on sorrettu sankaritar ja luokassa AT 510B luonnoton rakkaus, Tuhkimon isä haluaa naimisiin tyttärensä kanssa. (Aarne & Thompson 1981, 177–178)

Rausmaan mukaan Suomesta kerätyt versiot Tuhkimosta voidaan jakaa AT 510A:n alla kahteen selvään alaryhmään:

510 A 1: Kolme sisarta lähtee kuninkaalle palvelukseen; matkalla ainoastaan nuorin kohtelee avuliaasti vastaan tulevia eläimiä ja ihmisiä ja saa taikasauvan. Kirkossa tai tanssiaisissa käynti ja kengän pudotus.

2: Huonosti kohdeltu tytärpuoli saa äitivainajalta apua ja pääsee kuninkaan pitoihin, jossa pudottaa kenkänsä.

A-tyyppiin on rekisteröity 196 toisintoa, ja ensimmäinen kertomatapa on voittopuolisesti läntinen, toinen kertomatapa, johon usein liittyy AT 409, tyttö suden muodossa, taas on yleisempi idässä.

510 B: Isä haluaa naida tyttärensä. Tyttö pakenee ja valepukuisena palvelee kuninkaanlinnassa alhaisessa asemassa. Kirkossakäynti, tytön paljastuminen.

B-tyypistä on Suomesta 41 toisintoa, jotka poikkeavat toisistaan melkoisesti. (Rausmaa 1988, 488.)

2.4 Satujen yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia

Ch'eng-shih'n kirjoittamassa tarinassa on paljon yhteistä meidän tuntemamme Tuhkimo-sadun kanssa. On tyttö, joka menettää äitinsä (ja isänsä) ja jota ilkeä äitipuoli kohtelee kaltoin. On juhlat, joista täytyy karata pois, ja kenkä, joka putoaa sankarittaren jalasta. Lopussa on kenkätesti, joka paljastaa kengän todellisen omistajan ja hallitsijan tulevan puolison. Tarinassa kauniin puvun ja kengät loihitivat tytölle kalan luut haltijakummin sijasta. Kalan luut, tai jokin muu asia, joka loihtii sankarittaren tanssiaisvaatteet, on yhteistä monille tarinasta olemassa oleville versioille.

Basilen, Perrault'n sekä Grimmin veljesten sadut ovat hyvin samankaltaisia toistensa kanssa. Kaikille on yhteistä ilkeä äitipuoli ja tämän tyttäret, tanssiaisaiset sekä kenkätesti. Basilen ja Grimmin veljesten sadussa tanssiaisvaatteet antaa taatelipuu tai pähkinäpuussa asuva lintu. Maagisen puun, jota on hoidettu hellästi, voidaan ajatella kuvaavan Tuhkimon suhdetta hänen äitiinsä. Hän haluaa pitää äidin muistoa yllä hoitamalla taateli- tai pähkinäpuuta hyvin, ja hänen äitinsä lahjoittaa tyttärelleen tanssiaisvaatteet taatelipuun tai pähkinäpuussa asuvan linnun kautta.

Perrault on selkeästi ottanut vaikutteita Basilen sadusta omaan versioonsa. Basilen sadussa haltijakummi tuo Tuhkakissalle taatelipuun, joka antaa tanssiaisvaatteet. Perrault on jättänyt maagisen puun pois

omasta versiostaan ja laittanut haltijakummin vaatettamaan Tuhkimon. Mukana ovat vaunut ja lakeijat, jotka ovat myös Basilen sadussa. Nämä ovat myös haltijakummin kurpitsasta, hiiristä ja sisiliskoista loih timia. Haltijakummi Tuhkimon vaatettajana on mitä ilmeisimmin Perrault'n keksintö, sillä sitä ei ole missään muussa versiossa.

3 SÄVELTÄMISESTÄ

Seuraavaksi kerron omasta suhteestani säveltämiseen. Pohdin myös miksi Tuhkimo oli juuri oikea satu tätä prosessia varten.

3.1 Miksi sävellän?

Minulle paras tapa opiskella uusia asioita on tehdä niitä itse tai jonkun opastuksella tai kuuntelemalla ja katselemalla. Lukeminen ja pitkien esseiden kirjoittaminen on aina tuntunut minusta haastavalta ja väsyttävältä. Siksi ajatus taiteellis-toiminnallisen oppinnäytetyön tekemisestä oli mielestäni erinomainen. Ajatus lähti liikkeelle jo opintojeni ensimmäisenä vuotena. Silloin suunnitelmissa oli tehdä video-oppimateriaalia huilunsoittoon liittyen. Idea jäi kuitenkin toteuttamatta säveltämisen tultua osaksi opintojani toisena opiskeluvuonna.

Kiinnostus säveltämiseen lähti ensimmäiseltä satsiopin kurssilta. Melodioiden soinnuttaminen oli mielenkiintoista ja pidin kovasti haastavimpien tehtävien tekemisestä. Oman valmiin satsitehtävän kuuleminen opettajan soittamana tuntui hienolta. Tuntui kuin olisi jo säveltänyt omaa musiikkia.

Satsiopin toisella kurssilla pääsin jo säveltämään omia kappaleita. Ensimmäiset sävellysharjoitukset olivat hyvin kaavamaisia, tiettyjen tyyllilajien kopioita, mutta silti niiden kirjoittaminen oli mielenkiintoista. Viimeinen kurssillani säveltämäni kappale, huilu-piano-duetto, oli jo täysin omaa käsialaani, ja olen siihen edelleen tyytyväinen ja se on yhä mukana omassa ohjelmistossani.

3.2 Säveltämisen työkaluja

Improvisointi on tärkeä työkalu omissa sävellysprosesseissani. Suurin osa sävellyksistäni on syntynyt tällä periaatteella. Oman harjoittelun lomassa, varsinkin lämmitellessä, improvisoin paljon. Improvisaatiota tehdessä olen täysin vapaa kirjoitetuista nuoteista ja niiden mukanaan tuomista

rajoitteista. Improvisoidessani pianolla koen olevani paljon parempi soittaja kuin jos yrittäisin soittaa nuoteista yhtään mitään. Tällä tavalla soittaessani on myös mahdollista saada omia sen hetkisiä tunteita ulos soivien äänten muodossa.

Improvisaatiota tehdessäni yritän keksiä mielenkiintoisia melodioita ja rytmejä, ja jos tuntuu, että keksin jotakin mahdollisesti käyttökelpoista, kirjoitan sen muistiin. Huilun lisäksi piano on ollut tärkeä soitin sävellyksiä kirjoittaessani. Pianon avulla on helppo hahmotella kappaleen sointumaailmaa ja miettiä, miten useammat äänet voivat soida tai liikkua samaan aikaan.

Satsiopin ja musiikinteorian opiskelusta on ollut mielestäni paljon hyötyä säveltämisen kannalta. Hyvä teorian tuntemus mahdollistaa monipuolisempia kappaleita ja ongelmatilanteista on helpompi päästä ylitse. Melodioiden ”oikea” soinnuttaminen on helppoa, mutta myös täysin uudenlaisten sointukulkujen kehittäminen käy mahdolliseksi. Kun hallitsee musiikinteorian ja säännöt hyvin, on niitä mahdollista alkaa rikkoa ilman, että lopputulos kuulostaa huonolta tai on epäkäytännöllisen haastavaa.

3.3 Tarinan valitseminen

Musiikkisatua varten minun täytyi valita jokin satu tai tarina, johon lähtisin kirjoittamaan musiikkia. Minulla oli selvä ajatus siitä, minkälaisen tarinan haluan teostani varten. Tarinassa oli oltava mielenkiintoiset henkilöhahmot ja juoni, jossa olisi useita erilaisia kohtauksia erilaisine tunnelmineen. Ensimmäinen tarina, joka vaikutti hyvältä, oli norjalaisen Henrik Ibsenin (1828–1906) kirjoittama Peer Gynt. Siinä oli paljon erilaisia kohtauksia, joihin pystyin helposti kuvittelemaan musiikkia. Se ei kuitenkaan miellyttänyt minua tarpeeksi. Halusin tarinan, joka olisi suomalaisille paljon tutumpi. Alkoi uusi etsintä. Haalin käsiini muutamia satukirjoja ja aloin lukea niitä läpi samalla ajatellen, kuinka satuihin voisi yhdistää musiikin.

Löysin lopulta sadun, joka tuntui tarkoitukseeni täydelliseltä. Se sisälsi monia täysin erilaisia henkilöhahmoja, useita erilaisia kohtauksia ja

tunnetiloja ilosta suruun ja jopa vihaan, juuri niin kuin olin alun perin toivonutkin. Satu oli Charles Perrault'n versio iki-ihanasta Tuhkimosta. Oikean sadun valitsemiseen vaikutti paljolti myös se, kuinka luontevalta teksti tuntui. Täydellisen sadun löydettyäni pystyin aloittamaan sävellystyön.

4 SÄVELLYSPROSESSI

Oman sävellystyöni inspiraationa olen käyttänyt Prokofjevin sävellystä ”Pekka ja susi”. Kyseinen teos on sävelletty kertojalle ja orkesterille. Teoksen alkujakso esittelee päähenkilöt ja valmistaa kuulijan tulevaan toimintaan. Puolivälissä teosta on eniten toimintaa. Susi tulee ja syö ankan. Ovela Pekka onnistuu nappaamaan suden kiinni. Lopussa Pekka ja paikalle saapuneet metsästäjät vievät suden eläintarhaan.

Oma prosessini Tuhkimon parissa alkoi syksyllä 2014, jolloin kirjoitin ylös muutamia luonnoksia. Alkuperäinen kokoonpano näissä luonnoksissa oli piano, huilu ja kontrabasso. Sävellystyöhön tuli pitkä tauko johtuen intensiivisestä keskittymisestäni huilunsoiton B-kurssiin, jonka suoritin keväällä 2015. Sävellystyötä pääsin jatkamaan jälleen loppukesästä. Aikaa oli vierähtänyt välissä jo todella paljon, ja pääsin työstämään sävellyksiäni lähes puhtaalta pöydältä. Teoksen kokoonpano ei tuntunut mielestäni riittävältä, halusin enemmän soittajia. Päädyin laajentamaan pianolle suunnitellut osuudet kahdelle viululle ja yhdelle sellolle. Näin pääsin hiukan lähemmäksi Prokofjevin teoksen orkestraation tuntua.

4.1 Kappaleiden esittely

Seuraavaksi kerron teoksen musiikin säveltämisestä kappale kerrallaan. Käyn läpi kaikki teoksessa olevat musiikkinumeroit ja pyrin avaamaan sävellysprosessia sanallisesti sekä nuottiesimerkein.

4.1.1 Alkusoitto

Tämän kappaleen olin säveltänyt ensimmäisten joukossa jo syksyllä 2014. Alkuperäisistä luonnoksista tämä on ainut, jonka olen ottanut mukaan lopulliseen teokseen. Kappaleen teema oli mielestäni niin hyvä, että sitä ei voinut jättää käyttämättä. Alkusoitoksi kappale valikoitui vasta, kun muitakin sävellyksiä alkoi syntyä ja sille täytyi keksiä paikka teoksessa.

Kappale alkaa lyhyellä kahden tahdin mittaisella teemalla kontrabasson

soittamana. Tämän jälkeen teema siirtyy huilun kautta sellolle ja edelleen viulujen soitettavaksi. Alun lyhyen esittelyn jälkeen seuraa kehittelyjakso, joka on voimakkaasti huilun dominoimaa. Dynamiikassa mennään aivan forteen saakka. Kehittelyjakson jälkeen tulee lyhyt kertausjakso, tällä kertaa B-aiolisessa alun As-aiolisen sävellajin sijaan. Lopussa tunnelma rauhoittuu ja kaikki on hyvin. Kappale päättyy mollisoinnun sijasta duuriin.

Kuva 1. Alkusoitto, tahdit 1-5.

1. Alkusoitto

Joel Hulkkonen

The musical score is for the first five measures of the piece. It is in 6/4 time, key of B-flat major, and tempo of 102. The piece is titled '1. Alkusoitto' by Joel Hulkkonen. The score includes five staves: Flute (Huilu), Violin I (Viulu), Violin II (Viulu), Viola (Viulusello), and Cello/Double Bass (Kontrabasso). The Flute part starts with a rest and then plays a melodic line starting on G4. The Violin I and II parts play a rhythmic pattern of quarter notes and eighth notes, alternating between pizzicato and arco. The Viola and Cello/Double Bass parts provide a harmonic foundation with sustained notes and rhythmic patterns. Dynamics include mp and mf.

Alkusoitossa voidaan mielestäni havaita selkeitä tunnetiloja, joita myös Tuhkimo-sadussa esiintyy. Alun mysteerisen tunnelman jousien pizzicatoineen ja esitysmerkintöineen voidaan katsoa kuvastavan Tuhkimon epäilevää ja osittain jännittyneitä tunnetta tulevaa äitipuolta kohtaan. Kehittelyjakson forte rinnastuu Tuhkimon ja äitipuolen väliseen suhteeseen. Lopussa tulee rauha, kun Tuhkimo jättää kotinsa ja ilkeän äitipuolensa.

Huomasin harjoitusvaiheessa, että valitsemani sävellaji oli erittäin hankala soittaa. Puhdas intonaatio oli vaikea saavuttaa. Sävellajin valinta johtuu siitä, että olin alun perin kirjoittanut sen pianolle, jolla kyseinen kappale oli huomattavasti helpompi soittaa. Jatkossa säveltäessäni jousisoitimille pyrin välttämään sävellajeja, joissa on paljon etumerkkejä.

4.1.2 Tuhkimo ja äitipuoli

Seuraavassa kappaleessa esitellään Tuhkimon ja äitipuolen teemat, aivan kuten Prokofjevillä on teemat Pekalle ja sudelle sekä muille teoksessa esiintyville hahmoille.

Tuhkimon teema on neljä tahtia pitkä, jonka jälkeen se toistuu uudestaan hieman muunneltuna. Teema on hyvin hallitseva. Se esiintyy monta kertaa tarinan edetessä aina, kun Tuhkimolle tapahtuu jotakin merkittävää.

Teeman sävellaji on d-aiolinen. Mielestäni tämän kaltainen kansanomaisen sävellaji on omiaan kuvastamaan yli tuhat vuotta vanhaa kansantarinoissa esiintynyttä hahmoa. Kolmannessa tahdissa tapahtuu sävellajin ja dynamiikan muutos. Tuhkimo ei selkeästikään halua antaa periksi äitipuolelleen, ja hänellä on uskoa paremmasta huomisesta.

Kuva 2. Tuhkimon teema.

Äitipuolen teema on lähellä Tuhkimon teemaa, asuuhan hän tämän kanssa samassa kodissa. Teemassa on sama pohjasävel d, mutta sävellajina on d-molli. Tämä mahdollistaa johtosävelen käytön asteikossa, mikä luo tietynlaista tunnelmaa musiikkiin. Teema on sävelletty uhkaavaan sävyyn, muiden josten soittaessa tremoloa kontrabasson soolon alle.

Äitipuolta kuvaamaan valitsin kontrabasson siksi, koska mielestäni soittimen on mahdollista olla kaikista pelottavimman tai uhkaavimman kuuloinen isolla muhkealla äänellään.

Kuva 3. Äitipuolen teema.

4.1.3 Äitipuoli komentaa Tuhkimoa

Tässä kappaleessa halusin kuvastaa äitipuolen ja Tuhkimon välistä suhdetta vielä tarkemmin. Kappale sijoittuu tarinassa siihen kohtaan, jossa äitipuoli komentaa Tuhkimon erinäisiin kotitöihin, siivoamaan ja laittamaan ruokaa. Pohdin aikani, kuinka saisin parhaiten kuvattua tämän tilanteen. Sitten syntyi ajatus, että voin laittaa teemat vuorottelemaan. Äitipuolen teeman laitoin tähän täysin sellaisenaan lisäten loppuun variaatioita. Tuhkimon teemaa taas on muutettu hyvin radikaalisti. Se on vielä tunnistettavissa, mutta se on hyvin kaukana alkuperäisestä teemasta. Teemat vuorottelevat useaan otteeseen, kunnes lopussa huomio kiinnittyy Tuhkimoon äitipuolen jäädessä huutelemaan taka-alalle.

4.1.4 Sisarpuolet

Sadussa seuraavana on kohta, jossa Tuhkimon ilkeät sisarpuolet pilkkaavat häntä ja nauravat hänen tuhkasta likaantuneille vaatteilleen. He keksivät pilkkanimen Tuhkimo.

Tästä kappaleesta päätin tehdä dueton viuluille. Halusin saada musiikkiin ivallisen ja hiukan kieroutuneen tunnelman. Viulut soittavat vuorotellen kromaattista teemaa toisen viulun samalla säestäessä. Dynamiikan vaihteluita on runsaasti pianon ja fortin välillä. Tahdistä viisi lähtee lyhyt jakso, jossa molemmat viulut soittava kromaattista melodiakulkua terssin päässä toisistaan. Melodia kulkee kahden tahdin osioissa, joissa ensiksi se nousee ylöspäin tehden myös runsaan crescendon ja heti perään se laskeutuu diminuendon myötä alaspäin. Näin sisarpuolet ryhtyvät yhdessä pilkkaamaan Tuhkimoa. Myöhemmin tulee jakso, jossa on pitkät soolot molemmilla viuluilla toisen soittaessa monotonista säestyskuviota. Alkujakso toistuu lopussa lähes identtisenä. Kappale loppuu kaikkien jousten yhteiseen kadenssiin ja päättyy duurissa. Vaikka sisarpuolet ovat Tuhkimoa kohtaan ilkeitä, he eivät mielestäni ole vihaisia vaan ihmisinä todella iloisia sekä ylpeitä itsestään.

Kuva 4. Sisarpuolet, tahdit 1-5.

♩ = 136
Vivo

4.1.5 Satakieli

Tuhkimo ei koskaan itkenyt eikä valittanut, ja huolistaan hän kertoi vain yhdelle ystävälle, pienelle kyyhkyselle, joka asusti puutarhassa. Joka ilta hän ruokki sitä leivänmuruilla, ja kun hän oli surullinen, se istui hänen olkapäällään ja lauloi suloista lauluaan, kunnes hän taas hymyili.

Tätä kohtausta ei ole alkuperäisessä Perrault'n versiossa. Se sattui kuitenkin olemaan mukana siinä versiossa, jonka satuin lukemaan ensimmäisenä Tuhkimo-saduista. Olin onnekas, että törmäsin tähän versioon ensimmäisenä, sillä se antoi minulle mahdollisuuden säveltää erinomainen huilusoolo.

Tämä kappale on mielestäni teoksen onnistunein ja jollakin tapaa minulle henkilökohtaisin. Olen soittanut huilua jo todella pitkään ja säveltänyt musiikkia aiemmin pääasiassa huilulle. Kappaleen säveltäminen sujui siis helposti, ja se on myös erittäin helposti soitettavissa osaavan huilistin käsissä. Kappaletta varten olen ottanut inspiraatiota luonnosta. Kuuntelin Internetistä löytyviä äänitteitä oikeasta kyyhkysen laulusta. Olin kuitenkin pettynyt sen yksinkertaisuuteen. Sen pohjalta olisi ollut mahdotonta kirjoittaa mielenkiintoista soolokappaletta. Päätin siis ottaa vapauksia ja muuttaa sadun kyyhkysen satakieleksi. Kuultuani mielenkiintoisia kohtia satakielen laulussa, pyrin kirjoittamaan niitä muistiin mahdollisimman tarkasti. Olen ottanut musiikillisia vapauksia jonkun verran, verrattuna oikeaan satakielen lauluun. Lauluaihiot oli laitettava järkeväen sävellyksen muotoon. Sen takia kappaleessa monet kuviot toistuvat useasti. Soolon loppupuolella tulee lyhyempi kertausjakso, jossa toistetaan jo aikaisemmin

kuultuja kuvioita.

Kuva 5. Satakieli-huilusoolo, tahdit 1-9.

♩ = 72-80 Vivo e dolce

4.1.6 Tanssiaisiin valmistautuminen

Tanssiaisiin valmistautuminen on kappale, joka kuvastaa Tuhkimon sisarpuolten valmistautumista prinssin järjestämiin tanssiaisiin. Sisarpuolet hihkuvat innoissaan, ja he pyytävät äidiltään uudet puvut. Äitipuoli laittaa Tuhkimon asialle hakemaan ompelijan paikalle. Seuraava päivä on kiireinen Tuhkimon silittäessä sisarpuoltensa vaatteita ja kammatessa heidän hiuksiaan. Lopulta äitipuoli ja sisarpuolet lähtevät tanssiaisiin jättäen Tuhkimon yksin kotiin. Tuhkimo itkee, koska ei päässyt mukaan.

Kuva 6, esimerkki säestyskompista, tahdit 20–24.

Tämä kappale on tunnelmaltaan hyvin erilainen verrattuna muihin teoksen kappaleisiin. Se on myös yksi harvoista, joka on sävelletty selkeästi

duurisävellajiin. Kappale on tunnelmaltaan hyvin iloinen, ja siinä on omat soolonsa äitipuolella, sisarpuolilla ja Tuhkimolla. Säestys on hyvin yksinkertaista kahdeksasosakomppia, joka on hallitsevana elementtinä läpi kappaleen. Loppupuolella kappaletta huilun melodia lähtee omaan suuntaansa kauas alkuperäisestä sävellajista. Tämä kuvastaa Tuhkimon ahdistunutta tilaa, kun hänelle valkenee, että hän ei ehkä olekaan pääsemässä mukaan tanssiaisiin. Kappale loppuu forteen sekä fis-molliin, A-duurin rinnakkaissävellajiin. Halusin tässä kohtaa kuvastaa Tuhkimon surua ja epätoivon tunnetta.

4.1.7 Tuhkimo jää yksin

Seuraavassa kappaleessa Tuhkimon teema toistuu uudestaan. Dynamiikaltaan se on todella hiljainen, ja se on myös hitaammassa tempossa kuin ensimmäisellä kerralla. Kappale on vain 5 tahtia, pitkä ja se loppuu viulujen ja sellon pizzicatoihin samalla kuollen pois.

Kuva 7 Tuhkimo jää yksin

♩ = 62 Adagio con dolore

The musical score is for a piece titled 'Tuhkimo jää yksin'. It is in 4/4 time with a tempo of ♩ = 62 and the marking 'Adagio con dolore'. The score is arranged for five instruments: Flute (Huilu), Violin I (Viulu), Violin II (Viulu), Cello (Sello), and Double Bass (Kontrabasso). The Flute part starts with a half rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4, then a half note C5 with a fermata. The Violin I and II parts start with a half rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4, then a half note C5 with a fermata. The Cello part starts with a half rest, followed by a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2, then a half note C3 with a fermata. The Double Bass part starts with a half rest, followed by a quarter note G1, a quarter note A1, and a quarter note B1, then a half note C2 with a fermata. The score includes dynamic markings: *mp* for the Flute, *p* for the Violins and Cello, and *p* for the Double Bass. There are also markings for *pizz.* and *morendo* in the Violin and Cello parts. A fermata is placed over the final note of each instrument's part.

4.1.8 Haltijakummi

Kyynel tipahti lattialle. ”Voi miten toivon, että minäkin olisin päässyt mukaan”, Tuhkimo huokaisi ja pyyhki silmiään. Juuri silloin joku koputti ovelle. Tuhkimo avasi sen ja näki vanhan rouvan, jolla oli kädessään hopeasauva, ja satakieli istui hänen olkapäällään.

Tässä kohtaa satua Tuhkimon haltijakummi saapuu paikalle piristämään Tuhkimoa. Hän haluaa, että myös Tuhkimo lähtee prinssin järjestämiin tanssiaisiin. Haltijakummin melodia on iloinen 6/8-osaan sävelletty valssinomainen kappale. Satakieli laulaa samalla iloista lauluun haltijakummin olkapäältä. Tuhkimo ihmettelee, kuka hän on. Haltijakummi kertoo itsestään ja aikeistaan lähettää Tuhkimo tanssiaisiin. Teema toistuu nyt uudestaan, mutta paljon innostuneempana. Tempo on nopeampi sekä melodiaa on varioitu, huilu ja 1. viulu soittavat melodian unisonossa.

Kappaleen loppupuolella on runsasta vuoropuhelua kertojan ja orkesterin välillä. Halusin musiikillisin keinoin kuvata, kuinka haltijakummi taikoo Tuhkimolle vaunut, hevoset ja kuljettajan. Valitsin tähän kohtaan yksinkertaisen D-duurissa kulkevan melodian, joka menee asteikkoa ylöspäin tai alaspäin. Hiirten juostessa ulos koloistaan melodia tulee kaanonissa alaspäin alkaen huilusta ja siirtyen muille soittimille. Lopuksi haltijakummi taikoo vielä Tuhkimolle vaatteet sormiaan napauttamalla, jousten soittaessa samalla D-duurisoinnun pizzicatona.

Kuva 8. Haltijakummi, tahdit 21–25.

The musical score for measures 21-25 of 'Haltijakummi' is written for five instruments: Flute (Fl.), Violin I (Vln.), Violin II (Vln.), Viola (Vc.), and Cello (Cb.). The key signature is D major (two sharps) and the time signature is 6/8. The tempo is marked 'a tempo'. The score begins with a forte (f) dynamic and transitions to piano (p) in measure 22. The melody is primarily carried by the Flute and Violins, with the Viola and Cello providing harmonic support. The Cello part includes a pizzicato section in measure 25. The score is numbered 21 at the beginning and 25 at the end of the measures.

4.1.9 Matkalla tanssiaisiin

Seuraavassa kappaleessa Tuhkimon teema toistuu jälleen, kun Tuhkimo matkaa kurpitsavaunuissaan kohti tanssiaisia. Kappaleessa on hallitsevana elementtinä säestyskuvio, jossa soitetaan kahdeksasosia pizzicatona. Säestys kulkee läpi koko kappaleen, ja kirjoitin sen kuvastamaan Tuhkimon vaunujen liikettä. Kappale loppuu Pekasta ja sudesta matkittuun kuvioon, jossa jouset soittavat unisonossa melodian, joka poikkeaa edeltävästä materiaalista täysin. Jousten pizzicato ad libitum lopussa kuvaa yleistä hälinää, joka syntyy tanssiaispaikalla Tuhkimon saapuessa.

Kuva 9. Matkalla tanssiaisiin, tahdit 16–17, Pekka ja susi, tahdit 20–21.

The image shows a musical score for 'Matkalla tanssiaisiin'. It consists of two systems of staves. The first system has five staves: four for strings (Violin I, Violin II, Viola, and Cello/Double Bass) and one for a woodwind instrument (likely Flute). The second system has five staves: four for strings (Violin I, Violin II, Viola, and Cello/Double Bass) and one for a woodwind instrument (likely Flute). The score includes various musical notations such as dynamics (mf, dim., p), articulation (pizz.), and performance instructions (arco). The woodwind part features a melodic line with a 'pizz.' instruction. The string parts feature a rhythmic pattern of eighth notes with triplets and a 'pizz.' instruction. The score is in 3/4 time and the key signature has one sharp (F#).

4.1.10 Valssi

Valssi on tämän teoksen toiseksi viimeinen iso numero ennen loppusoittoa. Kappale sijoittuu myös sadussa erityisen tärkeään kohtaan, tanssiaisiin, joissa prinssi ihastuu Tuhkimoon. Teoksen kappaleet ovat kaikki sävellajisuhteiltaan melko lähellä toisiaan, ja Valssi jatkaa samoilla linjoilla. Se on sävelletty F-duuriin, joka on lähellä D-säveleen pohjautuvia sävellajeja. Kappaleessa on kolme selkeästi toisistaan erottuvaa osaa. Ensimmäinen osa menee F-duurissa, jossa huilu soittaa melodian muiden soittimien säestäessä. Melodiassa on käytössä perinteinen kaava, jossa mennään subdominantin kautta dominantille ja edelleen toonikalle. B-osan

melodia- ja sointukulussa olen ottanut paljon vaikutteita pop-musiikin puolelta. Sointukierrossa soinnut liikkuvat kvintti- tai terssisuhteessa toisiinsa. Sama ajatus jatkuu edelleen C-osassa, jossa soinnut liikkuvat hyvin samassa suhteessa melodian kanssa, sekuntiliikkeellä ylös tai alaspäin. C-osan jälkeen kerrataan A-osa uudestaan, jonka jälkeen tulee koko teoksen mielestäni yksi parhaimmista ja mielenkiintoisimmista kohdista. B-osa kertautuu uudelleen, mutta esitysmerkinnäksi olen kirjoittanut swing. Fraseeraus muuttuu swing-fraseeraukseksi, eli kahdeksasosat soitetaan kolmimuunteisina, jolloin ensimmäinen kahdeksasosa on kestoaltaan pitempi kuin jälkimmäinen. Sointukierto moduloidaan lopussa vielä lähtemään d-mollista. Jazz-musiikista poiketen, jossa melodiat yleensä improvisoitaisiin tässä vaiheessa, olen kirjoittanut soolot nuoteiksi.

Kuva 10. Valssi, tahdit 1-8.

Tempo di valse

The musical score consists of five staves. The top staff is for Flute (Huilu) in treble clef, 3/4 time, B-flat major. It contains a melodic line with slurs and a sharp sign. The second and third staves are for Violin (Viulu) in treble clef, 3/4 time, B-flat major. They play rhythmic patterns. The fourth staff is for Violoncello (Viulusello) in bass clef, 3/4 time, B-flat major. It is marked 'mf pizz.'. The fifth staff is for Contrabass (Kontrabasso) in bass clef, 3/4 time, B-flat major. It is marked 'mf' with a 's' below it.

Valssin loppuun sijoitin vielä Tuhkimon teeman uudestaan, kun Tuhkimo juoksee pois tanssiaisista. Teema on soitettu surumielisesti prinssin näkökulmasta, pizzicatolla, pianossa ja tehden ison hidastuksen loppuun.

4.1.11 Loppusoitto

La grande finale! Halusin tehdä tästä kappaleesta mahdollisimman mahtipontisen ja juhlavan. Sadussa se sijoittuu siihen kohtaan, jossa

vietetään prinssin ja Tuhkimon häitä onnistuneen kenkätestin jälkeen.

Halusin tehdä tästä kappaleesta eräänlaisen kokoelmateoksen. Otin mielestäni koko teoksen sopivimpia kappaleita ja laitoin ne yhdeksi kokonaisuudeksi loppuun. Kappale alkaa alkusoitosta tutulla materiaalilla, jossa huilu on mukana muistuttaen meitä iloisesta satakielestä. Tämän jälkeen on haltijakummin vuoro tulla esitellyksi. Mukana on vielä otteita Juhliin valmistautumisesta ja Valssista ennen suurta loppua. Halusin kappaleen loppuvan todella isosti, aivan kuten jonkun tunnetun säveltäjän jokin konsertto tai sinfonia voisi loppua. Huilulla on nopeaa virtuoottista soitettavaa, josten soittaessa kahdeksasosakomppia. Tuhkimo sai onnellisen lopun niin sadussa kuin musiikissakin!

Kuva 11. Loppusoitto, tahdit 80–83.

The image shows a musical score for measures 80-83. The score is written for five instruments: Flute (Fl.), Violin I (Vln.), Violin II (Vln.), Cello (Vc.), and Bassoon (Cb.). The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The Flute part starts with a dynamic marking of *tr* and features a complex, virtuosic line with many sixteenth notes and slurs. The Violin I and II parts play a rhythmic pattern of eighth notes, with dynamics marked *p cresc.* and *f*. The Cello and Bassoon parts play a similar rhythmic pattern, also marked *p cresc.* and *f*. The score ends with a double bar line.

5 LOPUKSI

Tässä luvussa avaan omia ajatuksiani koko prosessista säveltämisen näkökulmasta. Pohdin kuinka teos on mielestäni onnistunut sekä onko sillä elämää tämän prosessin jälkeen.

5.1 Ohjelmamusiikkia vai ei?

Pekka ja susi on teos, joka on ohjelmamusiikkia. Tapani ja Jaani Länsiön (2013) mukaan ohjelmamusiikki herättää kuulijassa mielle yhtymiä. Sävelten avulla kuvaillaan esimerkiksi luontoa tai eläimiä. Säveltäjä on voinut nimetä teoksensa vaikkapa ”Auringonnousuksi” tai ”Myrskykysi”, jotka jo itsessään ohjaavat kuulijaa kuvittelemaan tapahtumaa ja tunnelmia. Näin on ikään kuin syntynyt ulkomusiikillinen ohjelma.

Oma sävellykseni on selkeästi ohjelmamusiikkia, kuten Pekka ja susi. Musiikilla pyrin kuvailemaan sadun tapahtumia, henkilöitä ja tunnetiloja sekä täydentämään jo luotuja mielikuvia. Säveltämäni musiikki voisi toimia myös sellaisenaan ilman satua, yhdistettynä johonkin geneeriseen otsikkoon, kuten ”Sinfonia” tai ”Kvintetto”. Tässä tapauksessa satu ja musiikki ovat kuitenkin yhdessä ja musiikin avulla kuulija voi yhdistää sävelet ja sanat yhdeksi kokonaisuudeksi.

5.2 Pohdintaa prosessista

Tämän työn pariin minut ajoi suuri kiinnostus säveltämistä kohtaan. En ollut koskaan aiemmin säveltänyt näin pitkää teosta saatikka näin isolle kokoonpanolle. Aikaisemmat sävellykseni ovat olleet sooloja tai duoja, joten olin mielestäni ison haasteen edessä säveltäessäni teoksen viidelle soittajalle. Instrumenttien runsas määrä toi usein sävellysteknisiä haasteita. Satsin kirjoittaminen oli hankalaa, koska olin tottunut satsiopin tunneilla kirjoittamaan vain neljälle äänelle. Haasteena oli toisinaan myös keksiä järkevää materiaalia säestysääniin. Päätäväisellä työllä ja analyttisellä pohdinnalla sain kuitenkin ratkaistua näitä hankalia

pulmakohtia ja pääsin työssäni eteenpäin.

Aika, joka säveltämiseen kuluu, on pitkä. Vain 3 minuuttia pitkän kappaleen säveltämiseen alusta loppuun voi kestää monia tunteja, pahimmillaan päiviä tai jopa viikkoja. Säveltämisessä suurin osa ajasta menee nuottien kirjoittamiseen. Sävelsin teokseni käyttäen MuseScore 2 nuotinnusohjelmaa. Olin vasta aloittanut kyseisen ohjelman käytön, ja uuteen ohjelmaan tutustuminen hidastutti prosessia eritoten alkupäässä. Koen, että olen nopeampi kirjoittamaan nuotteja käsin kuin tietokoneella. Tietokoneella kirjoittaessa on kuitenkin se etu, että kirjoitettuja nuotinnoksia on mahdollista kuulla heti tietokoneen soittamana, kun taas käsin kirjoittaessa, jolloin kappaleet täytyy itse soittaa tai kuulla mielessään niin hyvin kuin mahdollista. Vaikka käsin kirjoittaminen olisi omalla kohdallani nopeampaa, pidän silti tietokoneella kirjoittamisesta edellä mainituista syistä. On mukava kuulla heti, mitä olen kirjoittanut, mahdollisten virheiden varalta.

Säveltämiseen käytettyä aikaa voi vielä kasvattaa jatkuva korjailu ja viimeistely. Joskus tuntuu, että kappaletta voisi kuunnella uudestaan ja uudestaan ja korjata kaikkia mahdollisia kohtia vielä vähän paremmiksi. Lopulta on kuitenkin päätettävä, milloin kappale on valmis. Toisinaan kappale valmistuu suoraan ilman mitään muutoksia, joskus vasta monien korjauksien jälkeen.

Teoksen säveltämisen kanssa tuli lopulta, kiire ja deadlineen lähestyessä epätoivo ja ahdistus olivat saada otteen minusta. Koen, että minulle paras tapa säveltää on silloin, kun saan tehdä sitä omassa rauhassa ilman huolta sen valmistumisajankohdasta. Jouduin aikataulujen takia tekemään kompromisseja joidenkin kappaleiden säveltämisen suhteen, eikä niistä tullut niin hyviä kuin olisin toivonut. Kokonaisuutena olen kuitenkin tyytyväinen säveltämäni teokseen.

Esityksen harjoitusvaihe oli mielestäni erityisen opettavainen kokemus. Jouduin johtamaan isohkoa ryhmää, mikä oli täysin uusi kokemus minulle. Ryhmän johtajana oleminen tuntui aluksi vaikealta ja vieraalta, koska en

ole ollut siinä roolissa aikaisemmin. Kamarimusiikkiryhmissä ja orkestereissa olen usein se hiljainen osallistuja, joka vain kuuntelee ohjeita ja toimii niiden mukaan. Nyt olin itse vastuussa kaikesta, harjoitusten järjestämisestä ja yhtyeen harjoituttamisesta, nuoteista ja aikatauluista. Suoriuduin mielestäni hyvin tässä roolissa. Tosin kolme viikkoa, joka oli varattu teoksen harjoittelua varten, ei ollut riittävä aika. Olisimme tarvinneet ainakin yhden viikon lisää, jotta jokaisella olisi ollut enemmän aikaa harjoitella tykönänsä oman stemmansa vaikeimmat paikat huolella.

Esitys oli mielestäni onnistunut. Siitä pidettiin kovasti ja sitä keuhuttiin. Kerrottiin, että musiikki muistutti omasta nuoruudesta tuttuja kappaleita, teki mieli tanssia, ja että lapsetkin seurasivat keskittyneesti koko esityksen ajan. Minulta kysyttiin, aionko viedä teosta eteenpäin, esittää sitä uudelleen jossakin. Silloin en vielä osannut vastata tähän, mutta nyt asiaa pohdittuani teoksessa voisi olla potentiaalia, ja sitä voisi lähteä viemään esimerkiksi päiväkoteihin. Luulen, että teos olisi sovitettava uudelleen paljon pienemmälle kokoonpanolle, esimerkiksi huilulle ja kitaralle tai kahdelle huilulle. Tämä siksi, että tilaajan kustannukset olisivat paljon pienemmät, jolloin esityksen olisi ehkä mahdollista saavuttaa laajempi yleisö.

Tämän opinnäytetyön parissa työskenteleminen on ollut todella antoisaa. Olen kehittynyt säveltäjänä ja muusikkona sekä taitoni ryhmän johtamisessa ovat parantuneet. Tiedän, että jos minulla on deadline, aloitan työskentelyn tarpeeksi ajoissa. Sävellysprosessi on myös rohkaissut minut ulos mukavuusalueiltani. Koen, että minun on tulevaisuudessa helpompi lähteä säveltämään uusille instrumenteille sekä isommille kokoonpanoille. Olen säveltäjänä vielä matkani alkutaipaleella, ja toivottavasti siinä riittää matkattavaa vielä pitkäksi ajaksi.

LÄHTEET

Aarne, A. & Thompson, S. 1981. The Types of the Folktale. A Classification and Bibliography. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.

Apo, S. & Norrback M. (toim.) 2005. Topelius elää – Topelius lever. Jyväskylä: Atena.

Apo, S. 2011. Tuhkimon kenkä: historiaa ja tulkintoja. Teoksessa Nieminen, A., Olsson, P., Ruotsala, H. & Siivonen, K. (toim.) Aineen taikaa. Näkyvän ja näkymättömän kulttuurin jäljillä. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Bettelheim, B. 1987. Satujen lumous. Suom. Rutanen, M. Helsinki: WSOY.

Cox, M. 1893. Cinderella. Three hundred and forty-five variants. London: The Folklore Society.

Jänicke, R. & Suominen, O. (toim., suom.) 1999. Grimmin sadut II. Tuhkimo. Helsinki: Tammi.

Voipio, M. 2010. Fantasian ja sadun rajoilla. Teoksessa Kolu, K. (toim.) Suomalainen satu 2. Helsinki: BTJ Kustannus.

Kolu, K. (toim.) 2010. Suomalainen satu 2. Helsinki: BTJ Kustannus.

Länsiö, J. & Länsiö, T. 2013 Termiitti: Ohjelmamusiikki. Ronco Classic. [viitattu 15.12.2015]. Saatavissa: <http://www.rondoclassic.fi/-/termiitti-ohjelmamusiikki>

Mikkola, A-M., Koskela, L., Haapamäki-Niemi, H., Julin, A., Kauppinen, A., Nuolijärvi, P. & Valkonen, K. 2004. Äidinkieli ja kirjallisuus. Käsikirja. Helsinki: WSOY.

Nieminen, A., Olsson, P., Ruotsala, H. & Siivonen, K. 2011. Aineen taikaa. Näkyvän ja näkymättömän kulttuurin jäljillä. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Perrault, C., suom. Haapanen-Tallgren, T. 1999. Hanhiemon satuja.
Helsinki: Lasipalatsi.

Prokofieff, S. 1942. Peter and the wolf – A musical tale for children.
London: Boosey & Hawkes

Rausmaa, P-L. (toim.) 1988. Suomalaiset kansansadut. 1. Ihmesadut.
Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Salmelainen, E. (toim.) 1982. Suomen kansan satuja ja tarinoita. Helsinki:
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Ting, N-T. 1974. The Cinderella Cycle in China and Indo-China. Helsinki:
Suomalainen Tiedeakatemia.

LIITTEET

Liite 1. Sadun käsikirjoitus.

Tuhkimo

1. ALKUSOITTO

Olipa kerran eräässä kaukaisessa maassa leskeksi jäänyt herrasmies, joka asui hienossa talossa ainoan tyttärensä kanssa. Hän rakasti tytärtään kovasti ja antoi tälle kaiken mitä tämä halusi.

2. Tuhkimo ja äitipuoli

Kuitenkin isästä tuntui, että tytär tarvitsi äidin huolenpitoa. Niinpä hän meni pian uudelleen naimisiin. Taloon tuli nainen mukanaan kaksi hänen omaa tytärtään.

2b. Tuhkimo ja äitipuoli jatkuu

Äitipuolella oli tavallisen näköiset kasvot ja ylpeä luonne, ja hänen tytärpuolen kullankeltaisten hiusten ja herttaisen hymyn näkeminen täytti hänet kateudella. ”Minun on tehtävä jotakin tuolle tytölle”, hän päätti. Äitipuoli komensi uuden tyttärensä kotitöihin. ”Pese lattiat, valmista päivällistä, silitä vaatteet!

3. Äitipuoli komentaa Tuhkimoa

Tyttö teki parhaansa, mutta heti kun hän lopetti yhden askareen, äitipuoli antoi hänelle kaksi muuta...

Lopulta hän oli niin uupunut, että nukahti keittiön lieden ääreen. Herättyään hän oli tuhkan ja hiilen peitossa. ”Katso, miltä näytät” sisarpuolet ilkkuivat. Meidän pitäisikin kutsua sinua Tuhkimoksi!

4. Sisarpuolet

Nyt Tuhkimon täytyi koko ajan siivota ja tehdä ruokaa, kun taas hänen äiti- ja sisarpuolensa istuivat siemailemassa teetä ja moittivat häntä. Pian hänen vaatteensa olivat kuluneet resuisiksi, vaikka hänen kauneutensa jätti edelleen varjoonsa kaikki hänen ympärillään olevat.

Tuhkimo ei koskaan itkenyt eikä valittanut, ja huolistaan hän kertoi vain yhdelle ystävälle, pienelle satakielelle, joka asusti puutarhassa. Joka ilta hän ruokki sitä leivänmuruilla, ja kun hän oli surullinen, se istui hänen olkapäällään ja lauloi suloisia laulujaan, kunnes hän taas hymyili.

5. Satakieli

Eräänä päivänä, kun Tuhkimo oli lakaisemassa eteistä, sanansaattaja koputti ovelle ja toi kutsun kuninkaalta:

”Kuningas ja kuningatar järjestävät huomisiltana tanssiaiset palatsissa pojalleen, prinssi Uljaalle, auttaakseen häntä valitsemaan itselleen morsiamen. Kaikki sopivat nuoret neidot ovat tervetulleita.”

”Tanssiaiset!” 6. Juhliin valmistautuminen

sisarpuolet hihkuivat innoissaan. ”Ja prinssi Uljaskin on siellä! Hei äiti, tarvitsemme uudet tanssiaispuvut. Heti paikalla! Ja he alkoivat kinastella siitä, mitä he pukisivat ylleen ja kumpaa heistä prinssi tanssittaisi ensin...

”Voisinko minäkin lähteä?” Tuhkimo kysyi innoissaan.

”Mikset voisi”, hänen isänsä vastasi. ”Kutsussa sanottiin *kaikki* sopivat nuoret neidot.”

”Vai Tuhkimo?” hänen vaimonsa nauroi. ”Tuollaista ryysyläistä he eivät edes päästäisi sisään.” Hän kääntyi Tuhkimon puoleen. ”Lopeta laiskottelu ja nouda ompelija. Sisaresi tarvitsevat uudet puvut.”

Seuraavan päivän Tuhkimo juoksi edestakaisin vieden ja tuoden kampoja ja käherryssaksia, hajuvesiä ja koruja. Hän silitti alushameita ja solmi nauhoja, kun hänen äiti- ja sisarpuolensa kokeilivat uusia asujaan ja ihailivat itseään valtavaista, lattiaan ulottuvista peileistä.

Lopulta heidän vaununsa saapuivat, ja he juoksivat ulos samettiviittoihin kääriytyneinä, oven paukahtaessa kiinni heidän perässään. Tuhkimo oli yksin hiljaisessa talossa.

7. Tuhkimo jää yksin

Kyynel tipahti lattialle. ”Voi miten toivon, että minäkin olisin päässyt mukaan”, Tuhkimo huokaisi ja pyyhki silmiään. Juuri silloin joku koputti ovelle. Tuhkimo avasi sen ja näki vanhan rouvan, jolla oli kädessään hopeasauva ja satakieli istui hänen olkapäällään.

8. Haltijakummi

EFEKTIT TEKSTIN ALLA

”Kuka te olette” Tuhkimo kysyi yllättyneenä.

”Sinun haltijakummisi, senkin höpsö”, vanhus vastasi. Olen täällä täyttämässä toiveesi – sinä menet niihin tanssiaisiin!

Ennenkuin Tuhkimo ehti kunnolla tajuta, mitä oli tapahtumassa, haltijakummi oli jo täydessä touhussa toteuttaakseen Tuhkimon toiveen. He menivät puutarhaan,

jossa haltijatar jo heilutti sauvaansa valtavan kurpitsan edessä. Ilmaan ryöppysi tähtiä ja kurpitsan tilalle ilmestyivät suuret vaunut.

”Sitten hevoset”, hänen kumminsa mutisi ja tiiraili ympärilleen. ”Ahaa, tämän pitäisi käydä.” Hän kopautti sauvallaan hiirenkoloa, ja kuusi hiirtä kipitti yksi kerrallaan ulos kolosta. Yksitellen hiiret muuttuivat suuriksi valkoisiksi hevosiksi.

Sitten heidän ohitseen vilisti rotta, joka muuttui samassa pulleaksi parrakkaaksi ajomieheksi.

”Entäs minun vaatteeni?” Tuhkimo kysyi ja katsoi likaista mekkoaan. Haltijakummi napautti sormiaan (pizzicato sointu) ja Tuhkimolla oli yllään mitä hienoin tanssiaispuku, jonka koristeet kimmelsivät kuunvalon heijastuessa niistä. Jaloissaan hänellä säihkyivät sirot lasikengät. Tuhkimo oli pakahtua onnesta. Hän kiitti haltijakummiaan ja lähti kohti tanssiaisia. Haltijakummi kertoi vielä Tuhkimolle, että taijan vaikutus lakkaa keskiyöllä ja hänen on lähdettävä kotiin ennen kuin kello lyö kaksitoista.

9. Matkalla tanssiaisiin

Kuninkaan palatsissa syntyi kova hälinä, kun suuret vaunut saapuivat pihaan. Kukaan ei tunnistanut Tuhkimoa, ei edes hänen perheensä. Ihmiset olivat lumoissaan hänen kauneudestaan ja arvuuttelivat olisiko hän tullut vierailta mailta asti.

Prinssi tuli hänen luokseen ja kumarsi. ”Saanko tämän tanssin?” hän kysyi hiljaa. ”Oi, kyllä” Tuhkimo vastasi ja otti prinssin kädestä kiinni.

10. Valssi

Koko iltana prinssi ei tanssinut kenenkään muun kuin Tuhkimon kanssa. Tuhkimo oli niin onnellinen, että unohti ajankulun täysin.

Yhtäkkiä kello alkoi lyödä.

”Keskiyö”, hän henkäisi ja ryntäsi pois salista niin kovaa vauhtia, että hänen toinen kenkensä putosi. Hän ei pysähtynyt edes nostamaan sitä.

”Älä mene!”, prinssi huusi ja juoksi hänen peräänsä. ”Et ole sanonut minulle nimeäsi.” Mutta kun hän ehti ovelle, oli Tuhkimo jo kadonnut.

10.b Valssin lopusta

Seuraavana aamuna sisarpuolet eivät puhuneet mistään muusta kuin tanssiaisista. ”Tietenkin prinssi halusi tanssia minun kanssani”, toinen sanoi. ”Hän oli vain kohtelias ja tanssi sen tuntemattoman naisen kanssa...” Samassa ulkoa kuuluva ääni keskeytti hänet. Miehen ääni julisti, että prinssi ottaa puolisoikseen tämän lasikengän omistajan.

Sisarpuolet syöksyivät ulos ja nappasivat miestä hihasta. ”Se on minun!”, he kirkuivat yhteen ääneen. He sovittivat kenkää jalkoihinsa, mutta heidän jalkansa olivat liian isot. Sisarpuolet kinastelivat, mutta mies ei kiinnittänyt heihin mitään huomiota. Hän tuijotti Tuhkimoa ja kysyi, josko hänkin tahtoisivat sovittaa kenkää. Tuhkimo nosti pienen jalkansa ja sujautti sen kenkään. Se sopi täydellisesti. ”Tiesin, että se olit sinä!”, mies huudahti ja heitti pois hattunsa ja viittansa. ”Tuhkimo tuletko puolisokseni?” ”Prinssini!” Tuhkimo henkäisi iloisena. ”Tietenkin haluan”

Samassa haltijakummi ilmestyi näkyviin satakieli olkapäällään. ”Olemme tulleet häihin”, hän sanoi. Hän heilautti taikasauvaansa, ja samassa Tuhkimo huomasi yllään jalokivin koristellun vihkipuvun. Kaikki lähitienoon asukkaat saapuivat juhlistamaan Tuhkimon ja prinssin häitä. Häissä laulettiin ja tanssittiin ja kaikki olivat iloisia!

11. LOPPUSOITTO

Ja niin sai Tuhkimon tarina viimein onnellisen lopun. Tuhkimo ja prinssi elivät kuninkaallisessa palatsissa kaukana ilkeästä äitipuolesta ja tämän tyttäristä. He olivat onnellisia elämänsä loppuun saakka.

11.b LOPPUSOITTO JATKUU

Liite 2. Musiikkisadun äänitys.